

2026 – 2028 DÖNEMİ ORTA VADELİ BÜTÇE ÇERÇEVESİ

1. GİRİŞ

Değiştirilmiş ve birleştirilmiş şekliyle 41/2019 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Yasası’nın 12’nci maddesi uyarınca Bakanlar Kurulu tarafından onaylanan 2026 – 2028 dönemi Orta Vadeli Mali Plan (OVMP) 10 Haziran 2025 tarihli Resmi Gazete¹’de yayımlanmıştır. OVMP’de, mali konularla ilgili mevzuatların yürürlüğe girmesiyle ekonominin etkin ve verimli, denetlenebilir ve kontrolünün sağlanabilirliği, gelir artırıcı önlemler alınarak devlet gelirlerinin artırılması, 2027 yılı itibarıyla bütçe açığının kademeli olarak düşürülmesi hedeflenmiştir. Bu dönemde, mali disiplin sürdürülerek bütçe dengesinin sağlanması, enflasyonun kademeli olarak düşürülmesi, büyümenin hızlandırılması, istihdamın artırılarak gelir dağılımının iyileştirilmesi, kamu harcamalarında azami özenin gösterilmesi ve cari harcamalarda tasarruf yoluna gidilmesi amaçlanarak, tasarruf tedbirleri sonucunda ortaya çıkan kaynakların yatırım projelerine aktarılması öngörülmektedir.

Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Yasası’nın ilgili maddelerinin hükmü uyarınca Devlet Planlama Örgütü tarafından revize edilen OVMP’nin makroekonomik tahminlerde meydana gelen sapmaların, döviz kurlarının beklenenden düşük seyretmesi ve enerji fiyatlarındaki dalgalanmanın geçmiş yıllara oranla az olmasından kaynaklı olduğu gösterilmektedir. Ayrıca, yakın coğrafyamızda meydana gelecek jeopolitik şokların enerji fiyatları ve döviz kurları üzerinde yaratacağı olumsuz etkilerden dolayı meydana gelecek sapmaların, tahminlerde revizyon gerektirebileceği uyarısında bulunmaktadır.

2026 – 2028 dönemi Orta Vadeli Bütçe Çerçevesi’nin (OVÇB) amaç ve öncelikleri, Merkezi Devlet yönetimi bütçe döneminde kamu idaresi bütçelerinin hazırlanmasında, öngörülen harcamaların kamu maliyesi üzerindeki etkisinde, orta vadeli mali plan kapsamında uygulanması planlanan tedbirlere uyum sürecinde belirleyici olacaktır.

IMF, Ekim 2025 Dünya Ekonomik Görünüm Raporu’nu “Küresel Ekonomik Değişim İçinde, Beklentiler Sönük Kalmaya Devam Ediyor” başlığıyla yayınladı. Raporla, küresel ekonomik büyümenin Temmuz 2025 raporuna kıyasla yukarı yönlü revize edilerek 2025 yılı sonunda %3,2 olarak gerçekleşmesi, 2026 yılında ise %3,1’e düşmesi öngörülmektedir.

¹ <https://basimevi.gov.ct.tr/Portals/6/2025/118.pdf?ver=2025-05-30-155201-210>

Uzun süreli politika belirsizliği, tüketimi, yatırımı ve büyümeyi olumsuz etkilemektedir. Tarife dışı engeller de dahil olmak üzere korumacı önlemlerin daha da artması, yatırımı baskılayarak tedarik zincirindeki aksamalara ve üretkenliğin artışını engelleyeceği öngörülmektedir. Mali ve finansal piyasalardaki kırılganlıklar ile kurumların aşınması, istikrarı tehlikeye atabileceği düşünülmektedir. Temel verilere göre, küresel manşet enflasyonu, önceki projeksiyonlara göre ülkeler ve bölgeler arasındaki farklılıklar olsa da, 2025 yılında %4,2, 2026 yılında ise %3,7'ye düşmesi beklenmektedir. Dünya ticaret hacminin 2025-2026 döneminde ortalama %2,9 oranında büyümesi beklenirken, devam eden ticaret parçalanmaları nedeniyle 2024 yılındaki %3,5'lik büyüme oranından çok daha yavaş bir büyüme gerçekleşmesi öngörülmektedir.

Ticaret politikalarının belirsizliği ve ticaret önlemlerinin ekonomik faaliyet ve fiyatlar üzerindeki etkisinin sınırlı olması, yılın ilk yarısında büyümenin dayanıklılığının korunacağını göstermektedir. Ancak, küresel ölçekte manşet ve çekirdek enflasyonunun hafifçe yükseldiği kaydedilmiştir.

IMF'nin raporunda, Türkiye ekonomisinin bu yıl ve gelecek yıla ilişkin büyüme tahminleri yukarı yönlü revize edilmiştir. IMF'nin Temmuz raporunda 2025 yılı için %3 olarak öngörülen büyüme, %3,5'e çıkarılırken, 2026 yılı içinse %3,3 olan tahmin %3,7'ye revize edilmiştir. Türkiye için enflasyon tahminleri ise 2025 yılında %34,9, 2026 yılında ise %24,7 olarak öngörülmüştür.

Türkiye Cumhuriyeti Strateji ve Bütçe Başkanlığı'nın yayınladığı 2026-2028 Orta Vadeli Planda, büyüme hedeflerinin 2026 yılında %3,8, 2027 yılında %4,3 ve 2028 yılında %5,0 olması öngörülmektedir. 2025 yılı için %4 olarak belirlenen büyüme hedefi ise %3,3'e revize edilmiştir. Geçen yıl %17,52 olarak belirlenen 2025 yılı enflasyon oranı ise %28,5 olarak revize edilmiş, 2026 yılı için ise %16 hedeflenmiştir.

2024 yılında, küresel ölçekte devam eden enflasyonla mücadele politikalarının etkisiyle dış talebin zayıf seyrettiği, jeopolitik gerilimlerin sürdüğü ve finansal koşulların nispeten sıkı olduğu bir ortamda, Türkiye ekonomisi dezenflasyon sürecine uyumlu bir şekilde büyümeye devam etmiştir. 2025 yılının ilk çeyreğinde GSYH artış hızı %2,3, ikinci çeyreğinde ise %4,8 oranında büyüme kaydederek, 2025 yılı ilk yarısındaki ekonomik büyüme %3,6 olarak gerçekleşmiştir. 2025 yılının ikinci yarısına yönelik tahminler ise, büyümenin dengeli bir görünüm sergileyeceğini ve yıl genelinde %3,3 seviyesinde tamamlayacağını öngörmektedir.

2024 yılında büyümeye en büyük katkıyı sermaye stoku ve istihdam sağlarken, 2025 yılında ise büyümenin temel belirleyicilerinin toplam faktör verimliliği ve sermaye stoku artışı olması beklenmektedir.

Raporda, 2025 yılı Ocak-Ağustos döneminde TÜFE artışının %21,5 olarak gerçekleştiği, fiyat gelişmelerinin temel belirleyici unsurunun ise hizmet grubu olduğu belirtilmiştir. Sürdürülen sıkı para politikası, Türk lirasındaki istikrarlı seyir ve ekonomi politikaları arasındaki eşgüdümün kesintisiz olarak devam etmesi, para politikasındaki kararlı duruş, maliye politikasının güçlü desteği ve arz yönlü politikaların etkisiyle, yurt içi talebin dengelenmesi, döviz kurundaki istikrarlı görünüm ve enflasyon beklentilerindeki iyileşmenin devam etmesi sonucunda, aylık enflasyonun ana eğilimindeki düşüşün yılın geri kalanında da sürmesi beklenmektedir. Bu çerçevede, TÜFE yıllık artış oranının yıl sonunda %28,5 seviyesine gerileyeceği öngörülmektedir.

Dünya ve Türkiye ekonomisindeki gelişmeler yakından takip edilerek, Devlet Planlama Örgütü tarafından 2025 yılı Ekim ayında güncellenen makroekonomik tahminler doğrultusunda 2026 – 2028 Mali Yılı Orta Vadeli Bütçe Çerçevesi hazırlanmıştır. Bu çerçevede, maliye politikasının temel hedefleri; kamu harcamalarının kontrol altında tutulması, mali disiplinin ve sürdürülebilirliğin gözetilmesi, kamu borçlanma düzeyinin yönetilebilir seviyelerde tutulması, kamu maliyesi alanında bugüne kadar elde edilen kazanımların korunması, kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınması yoluyla kamu gelirlerinin artırılması ve tüm bu unsurların katkısıyla kamu maliyesinde etkinliğin ve verimliliğin sağlanması olarak belirlenmiştir.

Belirtilen hedefler doğrultusunda, mali disiplinin sürdürülmesi ve kamu maliyesinin güçlendirilmesi temel öncelikler arasında yer almaktadır.

Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Yasasında temel ilke olarak belirlenen, bütçe yasası ve orta vadeli bütçe çerçevesinin sürdürülebilirlik, ihtiyatlılık, istikrar, tutarlılık ve şeffaflık ilkelerine dayanılarak hazırlanması, onaylanması, sunulması ve uygulanması esas alınmaktadır.

Bu bağlamda, 2026 – 2028 dönemi OVMP’de öngörülen amaç ve hedeflere ulaşılmasında belirlenen politikalar, “2026 – 2028 Mali Yılı Orta Vadeli Bütçe Çerçevesi”nde de aynen uygulanacaktır.

2. MERKEZİ DEVLET YÖNETİMİ BÜTÇESİNİN DAYANDIĞI TEMEL MAKROEKONOMİK ANALİZ VE HEDEFLER

2026–2028 Mali Yılı Orta Vadeli Bütçe Çerçevesi, Devlet Planlama Örgütü tarafından güncellenen makroekonomik tahminler esas alınarak hazırlanmıştır. Bu çerçevede, makroekonomik ve finansal istikrarın güçlendirilmesi, yüksek katma değerli üretimin teşvik edilmesi, enflasyonun orta vadede kontrol altına alınması ile iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesi temel politika öncelikleri olarak belirlenmiştir.

Ayrıca, kamu maliyesinde mali disiplinin korunması, giderlerin önceliklendirilmesi ve kamu kaynaklarının belirlenen politika önceliklerine göre tahsis edilmesi temel ilke olarak benimsenmektedir.

Bu bağlamda, 2026–2028 dönemine ilişkin Merkezi Devlet Yönetimi bütçesinin gelir ve gider tahminleri, Orta Vadeli Bütçe Çerçevesi’nde yer alan makroekonomik göstergeler ve temel politika öncelikleri doğrultusunda oluşturulacaktır.

2.1. Temel Makroekonomik Göstergeler

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ekonomisi ağırlıklı olarak ticaret, turizm ve yükseköğretim gibi hizmet sektörleri tarafından şekillenmektedir. 2022-2024 döneminde, COVID-19 pandemisinin ardından yaşanan toparlanma süreci, küresel ekonomik koşulların iyileşmesi ve iç talepte gözlemlenen artış ile birlikte ekonomik büyümeyi desteklemiştir. Bu doğrultuda, 2022 yılında Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (GSYİH) büyüme oranında dikkate değer bir artış kaydedilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti ekonomisiyle doğrudan ilişkili olan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) ekonomisi, 2022 ve 2023 yıllarında yaşanan yüksek enflasyon oranlarının etkisiyle 2023 yılında ekonomik büyüme açısından olumsuz yönde etkilenmiştir. Ancak, 2024 yılı itibarıyla ekonomik göstergelerdeki iyileşmeye bağlı olarak büyümenin yeniden ivme kazandığını ve daha yüksek seviyelere ulaştığını göstermektedir.

2026–2028 yıllarını kapsayan Merkezi Devlet Yönetimi Bütçesi hazırlanırken, hem Türkiye’de hem de dünya genelindeki ekonomik gelişmeler dikkate alınmıştır. Ayrıca Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Başbakanlığı Devlet Planlama Örgütü’nün makroekonomik gerçekleştirmeleri ve tahminleri temel alınmıştır. Bu doğrultuda, Tablo 1’de gösterilen ekonomik göstergeler esas alınarak bütçe teklifleri hazırlanmıştır.

Tablo 1 - Temel Makroekonomik Göstergeler

	2022	2023	2024 ¹	2025 ¹	2026 ⁴	2027 ⁴	2028 ⁴
GSYİH Reel Büyüme (%)	13,31	7,30	8,50	5,00	6,00	7,00	5,00
GSYİH (Cari Milyon TL)	74.024,14	132.350,52	231.983,80	288.756,86	389.751,47	480.359,15	564.660,26
GSYİH (Cari Milyon USD)	4.461,6	5.556,7	7.064,2	7.251,6	7.480,8	7.685,7	7.864,3
GSYİH Kişi Başına (Cari USD)	12.245,0	14.599,0	17.498,0	17.733,0	18.113,4	18.232,7	18.944,2
İşsizlik Oranı (%)	6,3	5,1	4,9	5,3	5,0	5,0	5,0
İhracat (Milyon USD) ^{2,3}	144,71	176,24	150,02	159,02	170,95	250,00	250,00
İthalat (Milyon USD) ³	2.279,33	2.849,65	3.456,77	3.263,20	3.366,38	3.458,59	3.538,96
Dış Ticaret Dengesi (Milyon USD)	2.134,62	2.673,41	3.306,75	3.104,18	3.195,43	3.208,59	3.288,96
Cari İşlemler Dengesi/GSYİH (%)	2,31	7,42	6,60	6,21	3,73	3,40	3,57
Dış Ticaret Hacmi/GSYİH (%)	54,33	54,46	51,06	47,19	47,29	48,25	48,18
TÜFE Yıl Sonu (%)	94,5	83,6	53,3	39,8	25,0	12,0	10,0

1: Gerçekleşme Tahmini

2: İhracat rakamlarına Yeşil Hat Tüzüğü kapsamında yapılan ticaret rakamları dahil edilmiştir

3: 2024 yılı gerçekleşme tahmini

4: Hedef

DPÖ'nün 2025 yılı Ekim ayında hazırladığı 2022-2028 dönemi gerçekleşme ve tahminler tablosu ile, Resmi Gazete'de yayımlanan 2026–2028 dönemi Orta Vadeli Mali Plan makroekonomik analiz ve hedefler tablosu arasında farklılıklar ortaya çıkmıştır.

GSYİH reel büyüme oranları 2022 yılında %13,3 ile güçlü bir toparlanma göstermiştir. 2023 yılında büyüme %7,3 seviyesinde gerçekleşirken, 2024 yılında bu oran %8,5'e yükselmiştir. Ancak, 2026–2028 Orta Vadeli Mali Plan dönemine ilişkin 2024 yılı için öngörülen %5,3'lük büyüme tahmini, gerçekleşen oranın oldukça altında kalmıştır. 2024 yılı için OVMP tahmininin düşük kalmasının ana nedeni, 2026–2028 OVMP hazırlanırken 2024 yılına ait dış ticaret verilerinin kesinleşmemiş olmasıdır. Bu nedenle, tahminler daha temkinli yapılmış; gerçekleşen büyüme ise dış ticaretin etkisiyle beklentilerin üzerine çıkmıştır.

Kuzey Kıbrıs ekonomisi 2022–2024 döneminde beklentilerin üzerinde bir büyüme performansı sergilemiştir. 2024 yılında büyümenin %5,3 olarak öngörülüp %8,5 olarak gerçekleşmesi, OVMP dönemindeki tahminlerinin revize ihtiyacını ortaya koymuştur.

2022 yılında cari fiyatlarla GSYİH 4,46 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. 2023'te bu rakam 5,56 milyar ABD dolarına, 2024'te ise 7,06 milyar ABD dolarına yükselmiştir. 2024 yılı için 2026–2028 yılı OVMP'de öngörülen 6,24 milyar ABD doları tahmini, 2024 yılı reel büyüme tahminindeki sapmalar ve aynı gerekçeler nedeniyle gerçekleşmenin altında kalmıştır. 2025 yılı için GSYİH tahmini ise yukarı yönlü revize edilerek 7,25 milyar ABD doları olarak belirlenmiştir.

Kişi başına GSYİH 2022-2024 yıllarında artış göstermiştir. 2022 yılında 12.245 ABD doları olan kişi başına gelir, 2023 yılında 14.599 ABD dolarına yükselmiştir. Bu büyüme trendi 2024 yılında da devam etmiş ve kişi başına gelir 17.498 ABD doları seviyesine ulaşmıştır. Bu veriler, 2022–2024 döneminde ekonomik büyümenin güçlü seyrettiğini göstermektedir. 2025 yılında ise kişi başına GSYİH'nin 17.733 ABD doları düzeyinde gerçekleşmesi beklenmektedir.

2022 yılında %6,3 seviyesinde gerçekleşen işsizlik oranı, 2023'te %5,1'e, 2024'te ise %4,9'a gerileyerek istihdam piyasasında olumlu bir görünüm sergilemiştir. 2024 yılı işsizlik oranı, 2026–2028 dönemi Orta Vadeli Mali Planı'nda öngörülen %5,1 düzeyinin altında kalmıştır. Bu durum, ekonomik büyümenin beklentilerin üzerinde gerçekleşmiş olmasıyla açıklanmaktadır. Dolayısıyla, işsizlikteki azalışın ekonomik büyüme ile paralel bir seyir izlediği değerlendirilmektedir. Ancak, 2025 yılı için işsizlik oranı tahmini %5,3 olarak belirlenmiştir. Bu artış, iş gücü piyasasında sınırlı da olsa büyüme dinamiklerinde bir yavaşlama beklentisini yansıtmaktadır.

İhracat, 2022 yılında 144,71 milyon ABD doları, 2023 yılında ise 176,24 milyon ABD doları olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılına ilişkin dış ticaret verileri henüz nihai hale gelmemekle birlikte, ihracatın 150,02 milyon ABD doları seviyesinde gerçekleşmesi beklenmektedir. 2025 yılı için ise toplam ihracat tutarının 159,02 milyon ABD doları seviyesinde gerçekleşeceği öngörülmektedir.

2022 yılında ithalat tutarı 2,28 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir, 2023 yılında ise 2,85 milyar ABD dolarına yükselmiştir. 2024 yılına ilişkin nihai dış ticaret verileri resmi olarak henüz açıklanmamış olmakla birlikte, ithalatın bu dönemde 3,46 milyar ABD doları seviyesine ulaşması beklenmektedir. 2025 yılı için ise toplam ithalat tutarının 3,26 milyar ABD doları seviyesinde gerçekleşmesi beklenmektedir. Bu durum, ithalat hacminde son iki yılda gözlenen artış trendinin 2025 yılında yavaşlayabileceğini göstermektedir.

Dış ticaret dengesi, 2022 yılında 2,13 milyar ABD doları olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılında bu rakam 2,67 milyar ABD dolarına, 2024 yılında ise 3,31 milyar ABD dolarına yükselmiştir. Bu veriler, dış ticaret dengesinde 2022'den 2024'e kadar istikrarlı bir artış yaşandığını göstermektedir. Ancak 2025 yılı için dış ticaret dengesinin 3,10 milyar ABD doları seviyesine gerilemesi öngörülmektedir. Bu durum, önceki yıllarda gözlenen artış trendine kıyasla sınırlı bir düşüşe işaret etmektedir.

2022 yılında cari işlemler dengesi/GSYİH oranı %2,31 düzeyinde gerçekleşmiştir. Ancak 2023 yılında bu oran önemli ölçüde artarak %7,4 seviyesine yükselmiştir. 2024 yılına ilişkin tahminlere göre, cari işlemler dengesi/GSYİH oranının %6,6 seviyesinde gerçekleşmesi beklenmektedir. Bu, bir önceki yıla göre sınırlı bir iyileşmeye işaret etmekle birlikte, cari açık seviyesinin yüksek seyrini sürdürdüğünü göstermektedir. 2025 yılı öngörülerine göre ise cari işlemler açığının GSYİH'ye oranla %6,2'ye gerilemesi beklenmektedir.

2022 yılında enflasyon oranı %94,5 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu oran, 2023 yılında %83,6'ya gerilemiş; 2024 yılı sonunda ise %53,3 olarak kaydedilmiştir. 2025 yılı için yıl sonu Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE) beklentisi %39,8 olarak belirlenmiştir. 2025 yılı verileri, yıl sonuna yönelik tahmini oranları; 2026–2028 dönemi ise hedeflenen enflasyon oranlarını yansıtmaktadır.

2.2. Bütçe Giderlerine İlişkin Temel Politikalar

2026–2028 dönemi Merkezi Devlet Yönetimi Bütçesi, kamu harcama politikalarında belirlenen öncelikler doğrultusunda ve bütçeye tahsis edilen ödenekler çerçevesinde yürütülecektir. Kaynak kullanımının etkinliğini artırmak ve hesap verebilirliği güçlendirmek amacıyla, özellikle hizmet alımları gibi kamu harcamalarına ilişkin karar alma süreçlerinde fayda-maliyet analizlerinden yararlanılacaktır.

2026–2028 bütçe döneminde kamu yatırımlarının, büyümeye, özel sektör yatırımlarını desteklemeye, istihdamı artırmaya ve ülke refahını yükseltmeye katkısını azami seviyeye çıkarılması hedeflenmektedir. Bu bütçe döneminde yapılacak kaynak tahsisleri, etkinlik, verimlilik ve katma değer artırılması amacıyla gözden geçirilecek ve bu alanda gerekli düzenlemeler yapılacaktır.

Ekonomiye katma değer yaratacak alanlara yönelik teşviklerin gözden geçirilmesi amaçlanmaktadır.

Kamu hizmetlerini yürüten bazı devlet kurumlarının teşkilat yasalarında değişiklikler yapılmış, bazıları ise değişiklik yapma sürecindedir. Bu değişikliklerle birlikte, kamuda sunulan hizmetlerin verimliliğinin artırılması hedeflenmektedir.

Teknolojinin ve bilgi işlem altyapısının güçlendirilmesi, e-devlet uygulamalarının hızla yaygınlaştırılması; kurumların birbirleriyle entegre bir şekilde kullandığı bilişim ağı programlarını güvenli bir biçimde yönetmelerini sağlayacak ve kayıt dışı ekonominin önüne geçilmesine imkan tanıyacaktır.

2.3. Bütçe Gelirlerine İlişkin Temel Politikalar

2026–2028 Orta Vadeli Mali Plan dönemi kapsamında, bütçe gelirlerinde artış sağlanması hedefi doğrultusunda bir dizi yasal düzenleme ve değişiklik çalışmasının yürütülmesi planlanmaktadır. Bu çerçevede, 2024 ve 2025 yıllarında başlatılan bazı Yasa çalışmaları 2025 yılı itibarıyla tamamlanarak yürürlüğe girmiş, bazıları ise halen tasarı aşamasında olup çalışmalarına devam edilmektedir. Söz konusu düzenlemeler, ağırlıklı olarak vergi gelirlerinin artırılması ve kamu maliyesinin güçlendirilmesine yönelik olmakla birlikte, ekonomideki sektörlerin denetlenebilir bir yapıya kavuşturulması ve kayıt dışı faaliyetlerin önlenmesi de temel hedefler arasında yer almaktadır.

Ayrıca, yürütülen yasa tasarıları ve tüzük değişiklikleri; mali sistemin çağdaş ihtiyaçlara cevap verebilecek şekilde yeniden yapılandırılmasını, vergi tabanının genişletilmesini ve kamu gelirlerinin etkin yönetimini sağlamayı amaçlamaktadır. Bu kapsamda, kayıt dışılıkla mücadele, dönemin ana politika önceliklerinden biri olarak benimsenmiştir.

2024 ve 2025 yıllarında yürürlüğe giren yasalar ve düzenlemeler arasında; Gelir Vergisi (Değişiklik) Yasası, Şans Oyunları Hizmetleri Vergisi (Değişiklik) Yasası, İş Yeri ve Konut Kiralama İşlemlerine İlişkin Tahsilat ve Ödemelerin Bankalar Aracılığıyla Yapılması Zorunluluğu Hakkında Tüzük, Yabancıların Taşınmaz Mal Satışındaki Muafiyete İlişkin Gelir Vergisi (Değişiklik) Yasası, Para ve Kambiyo Yasası ile Gümrük ve İstihsal Yasası kapsamında çıkarılan tüzükler yer almaktadır.

Bu düzenlemeler, 2025 yılı son çeyreği itibarıyla gelir kalemlerinde artış sağlamaya başlamış olup, 2026 yılı ve sonrasında artan enflasyon oranı da dikkate alınarak bütçe gelirlerine pozitif yönde yansımalarının sürmesi beklenmektedir.

Ekonomik düzenlemelerin güncel ihtiyaçlara uyum sağlaması ve mali sistemin daha etkin bir şekilde işlemesi amacıyla tamamlanmış olan ancak henüz yürürlüğe girmemiş çeşitli yasa tasarıları ve tüzük değişiklikleri hazırlanmıştır. Bu kapsamda, henüz yasalaşmamış ve süreci devam eden düzenlemeler arasında Kısa Vadeli Turizm Amaçlı Kira Gelirleri ve Tatil Evleri ile İlgili Yasa Tasarısı, Kaldıraçlı İşlemler Hakkında Yasa, Pul Yasası ve Pul Emirnameleri, E-Devlet Projesi Kapsamında Tek Tip Beyanname Çalışması, Gümrük ve İstihsal Yasasına Bağlı Antrepo Tüzüğü ile Bankacılık Sistemi Üzerinden Vergi Ödemelerinin Entegrasyonu gibi düzenlemeler yer almaktadır. Bu çalışmaların 2026 yılı içerisinde tamamlanarak yürürlüğe girmesi hedeflenmekte olup, söz konusu hedefe ulaşılması amacıyla çalışmalar planlı bir şekilde devam etmektedir.

İlgili düzenlemelerin yürürlüğe girmesiyle birlikte, gelir artışlarının kademeli olarak yıllar içinde ekonomiye yansımaları beklenmektedir. Bu süreç, ülke ekonomisinin sürdürülebilir büyüme hedefleri açısından stratejik bir önem taşımaktadır.

2025 yılında tamamlanan Gelir Vergisi (Değişiklik) Yasası kapsamında, taşınmaz mal devirlerinde bir defaya mahsus tanınan vergi muafiyeti uygulamasında KKTC vatandaşı olmayan kişilerin kapsam dışında bırakılması amacıyla yapılan değişiklik yürürlüğe girmiştir. Bu düzenlemenin, 2026 yılı itibarıyla ilgili gelir kalemlerine artış yönünde yansması beklenmektedir.

2025 yılında yürürlüğe giren Para Kambiyo Yasası değişiklikleri kapsamında, döviz büroları ve kuyumcuların çalışma usul ve esasları düzenlemesi tamamlanmıştır. Bunun yanı sıra, kuyumcuların harçlarına ilişkin yeni gelir kalemleri oluşturulmuş olup, gelir kalemlerinde 2026 yılında pozitif yansımalar öngörülmektedir. Söz konusu düzenlemeler, sektörel faaliyetlerin düzenli ve denetimli bir şekilde yürütülmesini sağlarken, bütçede yeni gelir kalemlerinin ortaya çıkmasını sağlamıştır.

Yine 2025 yılında tamamlanan Vergi Usul Yasası kapsamında, kira geliri elde eden yükümlülerin iş yeri ve konut kiralama işlemlerine ilişkin tahsilat ve ödemelerin bankalar aracılığıyla yapılması ve tevsik yükümlülüğüne uyulmasını öngören yasal düzenleme yürürlüğe girmiştir. 2025 yılının ikinci yarısından itibaren uygulamanın, gelir kalemlerine olumlu yansımaları gözlemlenmeye başlanmıştır. Söz konusu düzenleme ile kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınması hedeflenmiş; ekonominin tüm sektörlerinde tahsilat işlemlerinin otomasyon sistemi üzerinden gerçekleştirilmesi yoluyla zaman ve iş gücü kayıplarının önlenmesi amaçlanmıştır. 2026 yılında ise bu uygulamanın bütçe gelir kalemlerine pozitif yönde katkısının artarak devam etmesi beklenmektedir.

Kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınması amacıyla, meslek kuruluşlarının yasa ve tüzük çalışmaları yeniden düzenlenerek güncellenmiştir. Bu düzenlemelerin yürürlüğe girmesiyle birlikte, güncellenen harç miktarları sayesinde ilgili gelir kalemlerinde artış sağlanması öngörülmektedir. Bu kapsamda, 2025 yılında yeni gelir kalemleri oluşturulmuş olup, 2026 yılında enflasyon oranı da dikkate alınarak gelir artışının devam etmesi beklenmektedir.

Meslek kuruluşlarının daha etkin ve verimli hizmet sunumu gerçekleştirmesi hedeflenirken, denetlenebilirlik düzeyleri de artırılmıştır. Bu doğrultuda yapılan düzenlemeler sonucunda yeni gelir kalemleri oluşturulmuş, ilgili mesleklerin çalışma düzeni ve ekonomik faaliyetleri disiplin altına alınarak daha kurumsal bir yapıya kavuşturulmuştur. Ayrıca, 2025 yılı sonu itibarıyla bazı önemli sektörlerde tamamlanması hedeflenen diğer meslek gruplarına yönelik yasal ve idari düzenleme çalışmaları da devam etmektedir.

27/1977 sayılı Vergi Usul Yasası kapsamında, elektronik tebliğ (E-Tebliğ) tüzük kurallarının uygulanması zorunlu hale getirilmiştir. Bu düzenleme ile tahsil edilmesi gereken vergilerin, tebliğ edilememesi nedeniyle zamanında tahsil edilemeyen veya gecikmeli tahsil edilen kamu alacaklarının zamanında tahsil edilmesi hedeflenmektedir. 2025 yılında kısmen uygulamaya geçen ve 2026 yılında

geliştirilip tamamlanması planlanan E-Tebliğ sistemi ile bu işlemlerde kolaylık sağlanarak tahsilatların geciktirilmesinin önüne geçilecektir. Bu doğrultuda tarh zaman aşımına uğrama riski bulunan vergilerin de zamanında tahsil edilmesiyle bütçe gelirlerinde artış sağlanması öngörülmektedir. Bu projenin bir bacağı olan ve tahsilat işlemlerinde ödemede kolaylığı sağlayacak banka entegrasyonu çalışmaları son aşamaya gelmiş olup, 2026 yılı ilk çeyreğinde tamamlanmasıyla birlikte, gelir artışının tüm kalemlere yansması beklenmektedir.

Ülkemizi ziyaret eden turistlere kiralanan konutların Devletin kontrol ve denetimi altında kiralınması veya kullanılması, Turizm İşleri ile görevli Bakanlık bünyesinde kayıt altına alınması, bu faaliyetlerden doğan her türlü vergi, resim, ücret, harç ve benzeri gelirlerin tahsil edilmesi, gelir kaybının önlenmesi ve kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınması amacıyla Kısa Vadeli Turizm Amaçlı Kira Gelirleri ve Tatil Evleri Yasa Tasarısı hazırlanmıştır. Söz konusu yasa tasarısının, 2026 yılı itibarıyla yürürlüğe girmesiyle birlikte, turizm sektöründe kayıt dışı olarak yürütülen faaliyetlerin kayıt altına alınması ve bu sayede bütçe gelir kalemlerine pozitif yönde katkı sağlanması öngörülmektedir.

Yürütülen bir diğer çalışma ise üç kişiden fazla istihdam sağlayan yükümlülerin maaş ve ücret ödemelerini banka aracılığıyla yapma zorunluluğunun getirilmesidir. Bu proje kayıt dışı istihdamların önüne geçilmesi açısından ve gelirin denetlenebilirliği açısından oldukça önem arz etmektedir.

EFT ve POS özelliğine sahip yeni nesil ödeme kaydedici cihazların 2026 yılı itibarıyla kullanımı zorunlu hale getirilmiştir. Bu cihazların zorunlu olarak kullanılmaya başlanmasıyla, 2026 yılında vergi yükümlülerinin tüm beyanlarında artış hedeflenmekte olup, 2027 yılında ilgili projenin otomasyon sistemi üzerinden kayıtlarını tamamlaması sonucunda gelir artışlarının daha da yükselmesi öngörülmektedir.

2026 yılı ilk çeyreği itibarıyla E-Fatura sisteminin tamamlanıp kullanıma geçmesi ile birlikte, 2026-2028 dönemindeki bütçe gelirlerinde artış sağlanması öngörülmektedir.

Kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınmasını sağlamak amacıyla E-Maliye Projesi başlatılmış ve bu doğrultuda gerekli mevzuat düzenlemeleri yapılmıştır. 2025 yılında tamamlanarak 2026 yılında uygulamaya konacak olan en önemli projeler arasında E-Pul sistemi yer almaktadır. Bu kapsamda, bankaların ve limited şirketlere ait tüm evrakların pullama işlemlerinin dijital ortamda gerçekleştirilmesi çalışmaları devam etmektedir. Sözleşmelerin otomasyon üzerinden ödenebilmesi tamamlandığında, kira işlemlerinin pullanması da portal üzerinden yapılabilecektir. Bu doğrultuda gerçekleştirilecek mevzuat düzenlemeleri ile dijital pul sistemi yürürlüğe girecek ve hızlı uygulama sayesinde etkin bir denetim mekanizası kurulması mümkün olacaktır.

Bankalarda uygulanan kredi ve satış sözleşmelerine ait pul işlemlerinin otomasyon sistemi üzerinden gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla, 19/1963 sayılı Pul Yasası'na istinaden yürütülen yasa ve tüzük çalışmaları kapsamında sistemde gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Bu sayede, zaman ve iş gücü tasarrufu sağlanarak gelir kaybının önlenmesi ve ilgili gelir kalemlerinde artış hedeflenmektedir.

Ayrıca, kira sözleşmelerine ait pul işlemlerinde yaşanan gelir kaybının ortadan kaldırılmasıyla, kayıt dışı ekonomide yer alan bu işlemlerin kayıt altına alınması ve uygulamada karşılaşılan sorunların giderilmesi amaçlanmaktadır. Bu çalışmaların 2025 yılı sonu itibarıyla tamamlanarak Cumhuriyet Meclisi'nde onaylanması ve 2026 yılının ilk yarısında hayata geçirilmesi planlanmaktadır. Uygulamanın yürürlüğe girmesiyle birlikte, vergi ödemelerinde kolaylık sağlanması, dijitalleşmenin yaygınlaştırılması ve bütçe gelirlerinde genel bir artış sağlanması öngörülmektedir.

Elektronik Şans Oyunları Yasası, Sanal Finansal Varlıklar Yasası çalışmalarına önceki dönemlerde başlanmış olup 2026 yılının ikinci yarısında yürürlüğe girmesi hedeflenmektedir.

37/1983 sayılı Gümrük ve İstihsal Yasasında yer alan bazı cetvellerde yapılan değişiklik çalışmaları tamamlanmış; gelir kaybına sebep olan ve güncelliğini yitirmiş kısımlar günümüz koşullarına uyarlanmıştır.

Gümrük ve İstihsal Yasasında yapılacak değişikliklere bağlı olarak Antrepolar Tüzüğü hazırlanmıştır. Bu düzenlemelerle, oto galerilerin çalışma koşullarının mesleki disiplin altına alınması, mesleki denetim mekanizmasının güçlendirilmesi ve yeni gelir kalemlerinin oluşturulması hedeflenerek, bütçede gelir artışının sağlanması, mesleki denetim mekanizmasının oluşturulması ve meslek standartlarının dünya ile uyumlu olması hedeflenmektedir.

Zorunlu olmayan tüketim ürünleri ile lüks tüketim ürünlerine yönelik, ithalat anında tahsil edilen vergiler günün ekonomik koşulları dikkate alınarak yeniden düzenlenmiştir. Bu kapsamda, Gümrük Dairesi tarafından tahsil edilen Fiyat İstikrar Fonu (FİF) gelir kalemi incelenmiş; bazı mallara ilişkin FİF oranları Avrupa Birliği standartlarıyla uyumlu olacak şekilde revize edilmiştir. Ayrıca, daha önce FİF uygulaması bulunmayan bazı ürün grupları için yeni oranlar belirlenmiştir. Bu düzenlemeler sonucunda, 2025 yılı ve sonrasında bütçede yer alan FİF gelir kalemlerinde artış sağlanması hedeflenmektedir.

Sosyal Sigortalar Dairesi, İhtiyat Sandığı Dairesi ve Gelir ve Vergi Dairesi nezdinde tek tip beyan bildirim sisteminin oluşturulması çalışmaları, E-Devlet projesi kapsamında yürütülmektedir. Söz konusu sistemin 2026 yılında yürürlüğe girmesi ve 2026 yıl sonu itibarıyla gelir kaybının ortadan kaldırılması hedeflenmektedir.

Yukarıda bahsedilen tüm gelir artırıcı önlemlerin sistemli ve zamana bağlı olarak tamamlanması ile bütçe gelirlerinde artış sağlanması, yeni gelir kalemlerinin oluşturulması, kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınması ve bütçe açığının yıllar itibarıyla azaltılması hedeflenmektedir.

Sonuç olarak, söz konusu yasa tasarıları ve tüzük değişiklikleri, mali sistemin çağdaş ihtiyaçlara uygun şekilde yeniden yapılandırılmasını, vergi tabanının genişletilmesini ve kamu gelirlerinin etkin bir şekilde yönetilmesini sağlamayı hedeflemektedir.

3. MERKEZİ DEVLET YÖNETİMİ BÜTÇESİ MALİ ANALİZİ VE STRATEJİLERİ

3.1. Merkezi Devlet Yönetimi Bütçe Dengesi

2026-2028 dönemi Orta Vadeli Bütçe Çerçevesi'nde Merkezi Devlet Yönetimi bütçesinin gelir ve giderleri, bütçe dengesi ile bunların GSYİH içerisindeki oranları Tablo 2'de yer almaktadır.

Tablo 2 - Merkezi Devlet Yönetimi Bütçe Büyüklüğü

	2026	2027	2028
Merkezi Devlet Yönetimi Bütçe Gelirleri (Milyon TL)	180.611	222.338	252.322
Merkezi Devlet Yönetimi Bütçe Gelirleri / GSYİH (%)	46,34	46,29	44,69
Merkezi Devlet Yönetimi Bütçe Giderleri (Milyon TL)	206.308	238.285	258.540
Merkezi Devlet Yönetimi Bütçe Giderleri / GSYİH (%)	52,93	49,61	45,79
Merkezi Devlet Yönetimi Bütçe Dengesi (Milyon TL)	-25.697	-15.947	-6.218
Merkezi Devlet Yönetimi Bütçe Dengesi / GSYİH (%)	-6,59	-3,32	-1,1

Merkezi Devlet yönetimi bütçe açığının GSYİH'ya oranının 2026 mali yılında %6,59, 2027 mali yılında %3,32 olarak gerçekleşeceği tahmin edilmektedir. “2.3. Bütçe Gelirlerine İlişkin Temel Politikalar” başlığı altında belirlenen stratejiler doğrultusunda, yeni gelir kaynaklarının geliştirilmesi ve kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınmasına yönelik önlemler sayesinde bütçe açığının kademeli olarak azaltılması hedeflenmektedir.

2027 mali yılı Merkezi Devlet Yönetimi bütçe açığı, 2026 mali yılına göre değerlendirildiğinde yaklaşık %37,9 oranında azalma göstermektedir. 2028 mali yılı bütçe açığı ise 2027 mali yılına

kıyasla yaklaşık %61 oranında gerilemektedir. Bu çerçevede, 2028 yılı sonunda bütçe dengesinin önemli ölçüde iyileşmesi hedeflenmektedir. (Bkz. Tablo 2).

2026-2028 Orta Vadeli Bütçe Çerçevesi'nde, bütçe açığının 2026-2028 OVMP'de öngörülene göre artış göstermesinin başlıca nedenleri arasında, OVMP'de yüzde 35 olarak tahmin edilen TÜFE yıllık artış oranının yüzde 39,8 olarak revize edilmesi yer almaktadır. Ayrıca kamu borçlanmalarına ilişkin faiz giderlerinin artışı da bütçe açığının yükselmesine katkıda bulunan diğer bir neden olarak değerlendirilmektedir. Bu çerçevede, mali disiplinin güçlendirilmesi ve bütçe açığının sürdürülebilir düzeylerde tutulabilmesi amacıyla mali önlemlerin alınması ve gelir artırıcı politikaların uygulanması planlanmaktadır.

3.2. Merkezi Devlet Yönetimi Bütçe Giderleri

2026–2028 dönemine ilişkin Merkezi Yönetim Bütçesi giderleri; makroekonomik göstergeler, temel politika belgelerinde yer alan öncelikler ve kamu idarelerinin ihtiyaçları dikkate alınarak belirlenmiştir. Bu çerçevede, bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırma bazında tespit edilmesinde kullanılan ve öne çıkan temel unsurlar aşağıda sunulmuştur.

Personel giderlerine ilişkin ödeneklerin tahsisinde, kamu personeline sağlanacak mali imkânlar ve bütçe hedefleri dikkate alınmıştır. Bu kapsamda, 2026–2028 dönemi Merkezi Yönetim Bütçe Yasa Tasarısı hazırlanırken, İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan Tüketici Fiyatları Genel Endeksi verileri esas alınarak, Devlet Planlama Örgütü tarafından yapılan tahminler doğrultusunda 2026, 2027 ve 2028 mali yıllarında Ocak ve Temmuz aylarında oluşacak hayat pahalılığı oranlarının aylık maaş ve ücretlere iki kez yansıtılması öngörülmüştür. Ayrıca, 2026, 2027 ve 2028 mali yıllarında kamuda yeni personel istihdamına ilişkin olarak, Merkezi Yönetim Bütçe Yasası'nda öngörülen sınırlamaların uygulanmasına devam edilecektir.

Kamu idarelerinin bütçeleri, Orta Vadeli Bütçe Çerçevesi kapsamında; hizmetlerin gelişimine bağlı olarak ortaya çıkabilecek ihtiyaçlar ile döviz kurları ve hayat pahalılığında meydana gelebilecek değişimler dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Cari transferler kapsamında; maaş ve maaş benzeri ödemeler, özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumlar ve genel bütçe kapsamı dışındaki fonlara yapılan katkılar, tarımsal destekleme ödemeleri, burslarda öngörülen artışlar, yurt içi ve yurt dışı tedavi giderleri ile diğer transfer kalemleri dikkate alınmıştır.

Sermaye giderlerinin belirlenmesinde, Orta Vadeli Bütçe Çerçevesi döneminde kamu yatırımlarına ilişkin olarak belirlenen öncelikli hedefler doğrultusunda; eğitim, sağlık, bayındırlık ve ulaştırma sektörlerindeki yatırımlar dikkate alınmıştır.

Yedek ödeneklerin belirlenmesinde, yıl içerisinde ortaya çıkabilecek öngörülemeyen giderler dikkate alınmıştır.

Faiz giderlerinin tahmininde, borç stokunun yapısı ve seyri ile ulusal ve uluslararası piyasalardaki dalgalanmaların faiz giderlerine olası etkileri dikkate alınmıştır.

2026-2028 dönemi Merkezi Devlet Yönetimi Bütçe giderleri Tablo 3'te yer aldığı şekilde belirlenmiştir.

Tablo 3 - Ekonomik Sınıflandırma Bazında Merkezi Devlet Yönetimi Bütçe Giderleri (TL)

(Milyon TL)	2026	2027	2028
Merkezi Devlet Yönetimi Bütçe Giderleri	206.308	238.285	258.540
Personel Giderleri	54.829	63.328	68.711
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	4.682	5.407	5.867
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	27.179	31.391	34.060
Faiz Giderleri	6.717	7.758	8.417
Cari Transferler	85.429	98.671	107.058
Sermaye Giderleri	20.472	23.645	25.655
Sermaye Transferleri	-	-	-
Borç Verme	-	-	-
Yedek Ödenek	7.000	8.085	8.772

Yukarıda Tablo 3'te yer alan Merkezi Devlet yönetimi bütçe giderlerinin GSYİH'ye oranları ise Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4 - Merkezi Devlet Yönetimi Bütçe Giderlerinin GSYİH'ya Oranı (%)

	2026	2027	2028
Merkezi Devlet Yönetimi Bütçe Giderleri	52,93	49,60	45,78
Personel Giderleri	14,07	13,18	12,17
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	1,20	1,13	1,04
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	6,97	6,54	6,03
Faiz Giderleri	1,72	1,61	1,49
Cari Transferler	21,92	20,54	18,96
Sermaye Giderleri	5,25	4,92	4,54
Sermaye Transferleri	0,00	0,00	0,00
Borç Verme	0,00	0,00	0,00
Yedek Ödenek	1,80	1,68	1,55

3.3. Merkezi Devlet Yönetimi Bütçe Gelirleri

Merkezi Devlet yönetimi bütçe gelirleri, OVMP’de yer alan makroekonomik göstergeler ile gelir politikalarının bütçe gelirlerine etkileri, ulusal ve uluslararası piyasalardaki gelişmeler ve gelirlerin geçmiş yıllarda gösterdiği eğilim dikkate alınarak belirlenmiştir.

OVMP’de 2026, 2027 ve 2028 mali yılı bütçe gelir tahminleri yapılırken, DPÖ makroekonomik gerçekleşme ve tahmin tablosunda yer alan ilgili yıllara ait TÜFE tahmin oranları dikkate alınmıştır.

Tablo 5 - Merkezi Devlet Yönetimi Bütçe Gelirleri

Merkezi Devlet Yönetimi Bütçesi Gelirleri (Milyon TL)	2026	2027	2028
Vergi Gelirleri	124.939	159.167	182.894
Vergi Dışı Gelirler *	19.195	22.212	24.636
Alınan Bağış Yardım ve Krediler	21.300	23.430	25.773
Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri Toplam Gelir	165.434	204.809	233.303
Kamu İdarelerinin Öz Gelirleri (41/2019 Sayılı Yasaya ekli Cetvel II,III ve IV)	15.177	17.529	19.019
MERKEZİ DEVLET YÖNETİMİ BÜTÇESİ TOPLAM GELİR	180.611	222.338	252.322

*Sermaye Gelirleri, Diğer Gelirler, Alacaklardan Tahsilat, Red ve İadeler dahil edilmiştir.

2026 Mali Yılı Genel Bütçe Gelir Tahminleri Hazırlanırken;

Dünya genelinde art arda yaşanan bölgesel savaşlar ve krizlerin etkileri, küresel ekonomide yüksek enflasyon şeklinde kendini göstermiştir. Ekonomik krizin olumsuz etkileri, alınan tedbirler ve uygulanan politikalarla azaltılmaya çalışılmış; ayrıca belirlenen gelir artırıcı stratejiler doğrultusunda gelir kalemlerinde meydana gelebilecek değişiklikler ve hedefler öngörülmüştür.

Bu strateji ve planlamaların bir bölümü 2024 yılında hayata geçirilmiş, kayıt dışı ekonomi büyük ölçüde kayıt altına alınmıştır. 2025 yılında yürürlüğe giren yasa ve çalışmaların, ilgili gelir kalemlerinde artış sağlamış olup bu artışın 2026 yılı gelirlerine de yansımaları beklenmektedir.

2026 yılı bütçe tahminleri hazırlanırken, Devlet Planlama Örgütü tarafından sağlanan tahmini TÜFE oranı ile bütçe gerçekleşme oranları dikkate alınarak gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

2027 Mali Yılı Genel Bütçe Gelir Tahminleri Hazırlanırken;

2023–2024 yıllarında başlatılan kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınmasına yönelik strateji çalışmaları ve geliştirilen projelerin, 2024–2025 yıllarında uygulamaya geçirilmesiyle birlikte enflasyon oranında anlamlı bir düşüş sağlanması, ekonomik istikrarın güçlendirilmesi ve bütçe açığının azaltılması hedeflenmektedir.

2027 yılı bütçe tahminleri hazırlanırken, Devlet Planlama Örgütü tarafından ilgili yıl için belirlenen tahmini TÜFE oranı dikkate alınarak gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

2028 Mali Yılı Genel Bütçe Gelir Tahminleri Hazırlanırken;

Dolaysız vergilerden oluşan gelir kalemlerinin, hedeflenen gelir artırıcı önlemler kapsamında yapılan yasa çalışmaları ve kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınmasına yönelik uygulamalar sayesinde artış göstermesi öngörülmektedir.

2028 yılı bütçe tahminleri hazırlanırken, ilgili yıl için Devlet Planlama Örgütü tarafından belirlenen tahmini TÜFE oranı dikkate alınarak gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

3.4. Merkezi Devlet Yönetimi Bütçe Açığının Finansmanı

“2.3. Bütçe Gelirlerine İlişkin Temel Politikalar” başlığı altında belirlenen, yürürlüğe girmiş ve tasarı aşamasında bulunan yasalar ile mali politikalar doğrultusunda; yeni ve sürdürülebilir gelir kaynaklarının geliştirilmesi, mevcut gelir yapısının güçlendirilmesi ve kayıt dışı ekonominin kayıt altına alınmasına yönelik önlemlerin etkin biçimde uygulanması planlanmaktadır. Bu kapsamda yürürlüğe giren yasal düzenlemeler; vergi mevzuatının sadeleştirilmesine, vergi tabanının genişletilmesine, tahsilat süreçlerinin hızlandırılmasına yönelik hükümleri içermektedir. Tasarı aşamasında bulunan yasa çalışmalarında ise; dolaylı ve dolaysız vergiler arasındaki dengenin ekonomik büyümeyi destekleyecek şekilde yeniden yapılandırılarak vergi adaletinin sağlanması, kayıt dışı faaliyetlerin tespiti ve önlenmesine ilişkin cezai yaptırımların güçlendirilmesi, vergi denetim mekanizmalarının dijital ortamda etkinleştirilmesi ve vergi bilincinin artırılmasına yönelik düzenlemeler yer almaktadır.

2026 yılı içerisinde yürürlüğe girmesi hedeflenen yasa ve düzenlemeler ile yeni vergi kalemlerinin oluşturulması, mevcut gelir kalemlerinde artış sağlanması ve enflasyon gelişmeleri dikkate alınarak vergi gelirlerindeki artışın sürdürülebilirliğinin sağlanması amaçlanmaktadır. Dijital dönüşüm ve teknolojik altyapının güçlendirilmesiyle ödemelerin kolaylaştırılması ve verilecek hizmetlerde zaman ve iş gücü tasarrufu sağlanacaktır. Ayrıca, doğru raporlamaların elde edilmesiyle ekonomik stratejilerin, planlamaların daha etkin ve verimli yapılması, denetim mekanizmasının artırılması, vergi kayıplarının önlenmesi ve gelir yönetiminde etkinliğin sağlanması da temel öncelikler arasında yer almaktadır.

Bu yasal düzenlemeler ve mali politika uygulamalarıyla; gelir politikalarının daha öngörülebilir, şeffaf ve sürdürülebilir bir yapıya kavuşturulması, vergi gelirlerinin bütçe içindeki payının artırılması ve kamu maliyesinde gelir istikrarının güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

Mali disiplinin güçlendirilmesi çerçevesinde, kamu harcamalarında verimlilik artırılırken, kaynakların ekonomideki öncelikli alanlara yönlendirilmesi ve tasarruf odaklı bir bütçe anlayışının

benimsenmesi temel hedefler arasında yer almaktadır. Bu doğrultuda, gider kalemlerinin ekonomik sınıflandırma bazında gözden geçirilerek, verimsiz harcama kalemlerinin kısıtlanması ve kamu yatırımlarının ekonomik getirisi yüksek projelere yönlendirilmesi planlanmaktadır.

Uygulanan gelir artırıcı önlemler ile harcama disiplinine yönelik politikaların eşgüdümlü biçimde hayata geçirilmesi sonucunda, bütçe açığının kademeli olarak azaltılması ve orta vadede mali dengenin sağlanması hedeflenmektedir. Bununla birlikte, ortaya çıkabilecek geçici bütçe açıklarının; iç borçlanma araçları, dış finansman kaynakları ve etkin nakit yönetimi uygulamaları yoluyla sürdürülebilir ve mali disiplini koruyacak biçimde finanse edilmesi öngörülmektedir.

Bu kapsamlı politikaların etkisiyle, hedeflenen ekonomik büyüme ve işlem hacimlerindeki artışlar sayesinde 2027 yılı itibarıyla bütçe açığının kademeli olarak azaltılması hedeflenmektedir.

4. ORTA VADELİ BÜTÇE ÇERÇEVESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

2026-2028 dönemi Orta Vadeli Bütçe Çerçevesi, DPÖ tarafından 2025 yılı Ekim ayında revize edilen makroekonomik göstergeler esas alınarak hazırlanmıştır.

Bu bütçe döneminde öncelikli hedefler arasında gelir artırıcı projelerin hayata geçirilirken eş zamanlı olarak uygulanacak denetim mekanizmaları ve otomasyon sisteminde yapılacak reformlarla kayıtdışı ekonomi ile mücadele temel ana hedeftir. Aynı zamanda mali disiplinin güçlendirilmesi ve kamu harcamalarının gelirlerle uyumlu bir şekilde yürütülmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, 2027 mali yılından itibaren bütçe açığının kademeli olarak düşürülmesi ve kamu maliyesinin sürdürülebilir bir yapıya kavuşturulması hedeflenmektedir.